

MEDICII NE INFORMEAZA ...

CANCERUL ORAL PE INTELESUL TUTUROR

Doina Bărluțiu
Medic stomatolog

La sfârșitul secolului al XIX-lea, William Osler spunea despre cavitatea bucală că este „o adevărată oglindă a corpului uman”, fapt conștientizat de întreaga lume medicală și nu numai. Altfel spus, o multitudine de boli ale diverselor organe și sisteme ce formează corpul omenesc pot să fie diagnosticate la un simplu control al cavității orale. Dar această poartă de intrare care este cavitatea bucală prezintă ea însăși boli proprii, de o varietate și o complexitate majoră. Una dintre ele este cancerul bucal.

La nivelul cavității orale, cancerul poate să fie localizat la buze, limbă, planșeu bucal, gingie, fața internă a obrazilor și bolta palatină. Cancerul oral este întâlnit în proporție de 3-5% din totalul tumorilor maligne, procent care îl situează pe locul șase în clasamentul mondial al cancerelor de la nivelul corpului uman.

Putem preveni apariția acestui tip de cancer în primul rând acționând împotriva factorilor cauzali; cel mai frecvent întâlnit – fumatul, consumul excesiv de alcool și absența igienei orale. Numeroase studii au indicat o relație directă între fumat și cancerul mucoasei bucale, fumatul țigaretelor fiind, se pare, mai nociv decât fumatul trabucului sau al pipei. În fumul de țigară sunt mii de compuși chimici - nicotina, tar, lecuzan, formaldehida, nitroamine, monoxid de carbon și mulți alții - dintre care cel puțin 20 au o acțiune dovedit cancerigenă. De altfel, dintre bolnavii afectați de cancer oral, 90% sunt fumători. Alcoolul, în special dintre băuturile distilate, reduce eficiența mecanismelor de reparare a ADN-ului, proces normal la nivelul celulei umane, după acțiunea unor factori mutageni cum ar fi tutunul și infecțiile virale. În momentul asocierii acestor doi factori, la

persoane cu o cavitate orală neîngrijită, ce prezintă carii dentare, resturi radiculare, tartru abundent, obturații și proteze prost adaptate, rezultă un «cocktail letal», care va mări de foarte multe ori riscul apariției unui cancer oral.

Un control anual al cavității orale, efectuat de medicul stomatolog sau de medicul de familie, poate și trebuie să fie o armă extrem de utilă în depistarea cât mai precoce a cancerului oral.

Pe de altă parte, trebuie inițiate acțiuni de anvergură națională pentru descoperirea acestei leziuni, în special la grupul cu risc - bărbați și femei cu vârsta peste 45 de ani, fumători, consumatori de alcool și persoane cu igiena orală deficitară.

Un rol special îl are autocontrolul periodic, gura fiind o regiune «la vedere». Nu trebuie să așteptăm să fim chemați de medic la control, în condițiile în care apar semne și simptome cum ar fi prezența unei ulceratii la nivelul gurii care nu se vindecă în maximum 20 de zile, a unei sângerări nejustificate, dureri spontane, amorțeli sau arsuri ale buzelor sau ale limbii.

Tratamentul se poate realiza în două moduri: primar, caz în care se depistează și se elimină factorii de risc, în special noxele exogene - tutun, alcool, pe fondul unei igiene orale corespunzătoare, și secundar care se referă la depistarea, diagnosticarea și dispensarizarea leziunilor cu potențial de malignizare și a formelor clinice timpurii.

Tratamentul propriu-zis este același ca la oricare altă formă de cancer extern.